



Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice



Přírodovědecká
fakulta
Faculty
of Science

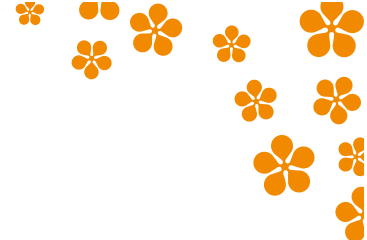
Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta, Přírodovědecká fakulta

Pokyny pro vypracování portfolia absolventa učitelství biologie pro střední školy

České Budějovice
2023, duben



Obsah

1. Základní informace	3
2. Požadavky na obsah portfolia	3
I. Povinná část	4
II. Nepovinná část	6
3. Požadavky na úpravu portfolia	7
4. Přílohy	8
4.1. Vzhled úvodní strany portfolia	8
4.2. Položky strukturovaného životopisu – vzor	9

Aktualizovaná verze – závazná v plném rozsahu pro studenty, kteří zahájili navazující magisterské studium v zimním semestru 2023.

Autor:

Mgr. Lukáš Rokos, Ph.D. - Lrokos@pf.jcu.cz

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, katedra biologie

Jeronýmova 10, 371 15 České Budějovice

2023, duben

1. Základní informace

Absolventské portfolio představuje součást magisterské státní závěrečné zkoušky na Přírodovědecké fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích (PřF JU) a slouží jako podklad pro první stupeň kariérního řádu učitele. Dle směrnice vedoucího katedry biologie PF JU je nutné dodržet pokyny uvedené v tomto dokumentu, aby absolventské portfolio splnilo požadavky, které jsou na něj kladeny při státní závěrečné zkoušce (Biologie a didaktika biologie).

Portfolio se plní postupně v průběhu celého studia na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích a obsahuje výstupy vztahující se k didaktickým předmětům a pedagogickým praxím v rámci bakalářského i navazujícího magisterského studia.

Portfolio se odevzdává nejpozději dva týdny před konáním státní závěrečné zkoušky v elektronické podobě (mailem či zasláním odkazu na cloudové uložení) Mgr. Lukáši Rokosovi, Ph.D. (Lrokos@pf.jcu.cz). Bude zkontrolována formální správnost (tj. zda portfolio obsahuje všechny požadované výstupy) a autorovi portfolio bude zaslána zpětná vazba.

2. Požadavky na obsah portfolio

Obsah portfolio je rozdělen do dvou částí – I) Povinné části, jejíž položky musí dodat všichni studenti předkládající portfolio u státní závěrečné zkoušky a II) Nepovinné části, do níž mohou studenti vkládat materiály, které považují za významné, inovativní a vhodné pro svou budoucí praxi (v této části je zvláště nutné dodržet zvyklosti spojené s citováním převzatých materiálů a stručně vysvětlit důvod zařazení materiálů do portfolio).

Student je zodpovědný za odbornou a didaktickou správnost předložených materiálů. Pokud v materiálech budou věcné chyby, je možné, že budou diskutovány při státní závěrečné zkoušce. U všech vkládaných materiálů je možnost reflektovat poznatky z diskuze s oborovými didaktiky a kolegyněmi a kolegy při seminářích a praxích, tudíž lze připojit informaci, jak byly materiály na základě podnětů upraveny.

I. Povinná část

Povinná část je tvořena následujícími oblastmi:

1. Životopis
2. Výstupy z bakalářského studia
 - výstupy z asistentské oborové praxe (dle pokynů garanta z PŘF JU)
 - materiály vytvořené v rámci předmětu Praktické dovednosti učitele biologických předmětů (KBI/7SDP)
3. Výstupy z navazujícího magisterského studia
 - materiály vytvořené v rámci předmětu Didaktika biologie I. (KBI/OSD1)
 - materiály vytvořené v rámci předmětu Didaktika biologie II. (KBI/OSD2)
 - úloha navržená v rámci předmětu Metodika školních pokusů, pozorování a demonstrací (KBI/OSDM)
4. Výstupy k průběžné pedagogické praxi z biologie (dle pokynů garanta z PŘF JU)
5. Výstupy k souvislé pedagogické praxi z biologie (dle pokynů garanta z PŘF JU)

Jednotlivé výstupy jsou blíže specifikovány na následujících stranách. Případné šablony a formuláře zmiňované níže obdrží student od vyučujících daných předmětů. Pokud by ze závažných důvodů některé výstupy nemohly být dodány, je tuto situaci nutné v předstihu konzultovat s dr. Rokosem.

Podrobnější popis k jednotlivým položkám této části portfolia:

1. Životopis

- Stručný strukturovaný životopis zaměřený zejména na dosavadní pedagogickou činnost a kompetence spojené s výkonem povolání učitele. Životopis by měl shrnovat dosavadní praxi (seznam absolvovaných praxí – asistentská, průběžná a souvislá praxe, mimoškolní pedagogická činnost – vedené kroužky či jiná zájmová činnost, účast na táborech pro děti apod.)
- K životopisu mohou být připojeny certifikáty vztahující se k výuce biologie, potvrzení o absolvování kurzů zaměřených na environmentální problematiku, mezipředmětové vztahy, práci s ICT apod. Do portfolia lze vložit také potvrzení o účasti v soutěžích či na konferencích.

- V životopisu není povinné uvádět osobní údaje (např. kontaktní údaje, rodinný stav, datum a místo narození) – podoba strukturovaného životopisu uvedeného v příloze není závazná.

2. Výstupy z bakalářského studia

- Výstupy z Asistentské oborové praxe
 - výstupy jsou dodávány dle pokynů garanta asistentské praxe z PŘF JU
- Výstupy z Praktických dovedností učitele biologických předmětů (KBI/7PD)
 - Z materiálů vytvářených v rámci seminářů budou do portfolia zařazeny následující výstupy: 1) Badatelské úlohy – rozbor a zhodnocení; 2) Vytvořená videonahrávka věnující se zadanému tématu z výuky biologie, včetně stručného scénáře; 3) Návrh stanoviště a s ním spojených aktivit v rámci přírodovědné exkurze; 4) Analýza vybrané naučné stezky.
 - Ačkoliv jsou některé výstupy při výuce vytvářeny v rámci skupinové práce, tak si je vkládají do portfolia všichni členové dané skupiny.

3. Výstupy z navazujícího magisterského studia

- Do portfolia se vkládají pouze vlastní materiály, které byly diskutovány v seminářích – například návrh pracovního listu, návrh zkušebního testu, podklady k mikrovýstupu apod.¹
- Studenti se při výběru materiálů řídí pokyny vyučujících daných předmětů.
- U všech vkládaných materiálů je možné reflektovat obdrženou zpětnou vazbu od didaktiků i vrstevníků a připojit informaci, jak byly materiály na základě podnětů upraveny.
- Materiály vytvořené v rámci seminářů z předmětů Didaktika biologie I. (KBI/OSD1)
 - Ze seminářů je do portfolia zařazován návrh pracovního listu, včetně jeho autorského řešení, a úkol zaměřený na užití nákresu v hodinách biologie.
- Materiály vytvořené v rámci seminářů z předmětů Didaktika biologie II. (KBI/OSD2)
 - Z výstupů předmětu jsou do portfolia vkládány následující podklady: 1) Příprava na mikrovýstup, včetně obdrženého vrstevnického hodnocení; 2) Vytvořená myšlenková mapa; 3) Vypracovaný úkol věnující se argumentaci a návrh vlastního concept cartoonu; 4) Vyplněné podklady vztahující se k mezipředmětovým úlohám a úlohám s integrovaným vzdělávacím obsahem; 5) Materiály ke kritickým místům

¹ Pokud je součástí materiálů prezentace v PowerPointu, tak je vkládána v náhledu šesti snímků na stránku.

kurikula biologie a didaktické analýze obsahu; a 6) Materiály nachystané na závěrečné kolokvium.

- Úloha vytvořená v rámci předmětu Metodika školních pokusů, pozorování a demonstrací (KBI/OSDM)
 - Do portfolia bude vložena finální verze navržené úlohy (tzn. po praktickém vyzkoušení úlohy a její diskuzi v semináři).

4. Výstupy k průběžné pedagogické praxi z biologie

- V této části budou vloženy materiály z přímé výuky v rámci průběžné praxe na střední škole dle pokynů garanta průběžné praxe z PŘF JU.

5. Výstupy k souvislé pedagogické praxi z biologie

- Do portfolia student zařadí materiály a výstupy ze souvislé praxe opět dle pokynů garanta souvislé praxe z PŘF JU.

II. Nepovinná část

Tato část je pouze volitelná a její případné nedodání nemá vliv na hodnocení a úspěšnost absolvování státní závěrečné zkoušky.

Zde mohou být vloženy další materiály, které student považuje za užitečné, inovativní a hodnotné pro svou budoucí praxi – v případě většího počtu materiálů je preferováno dodání v elektronické podobě. U všech materiálů je nutné dodržovat zásady pro práci s převzatými zdroji – správně citovat veškeré materiály, které nejsou autorským dílem studenta předkládajícího absolventské portfolio. U jednotlivých materiálů by mělo být stručně vysvětleno, proč jsou do portfolia zařazeny, v rámci kterého předmětu vznikly, popřípadě jakým způsobem s nimi student pracoval.

Upozornění: Je vhodné akcentovat materiály, které byly ověřeny v praxi a které byly zkontrolovány oborovými didaktiky katedry biologie PF JU.

Součástí této části může být i Analýza pedagogické situace zpracovávaná pro státní závěrečnou zkoušku na katedře pedagogiky a psychologie. Analýza však může být vložena pouze v případě, že analyzovaná situace se odehrála při hodině biologie.

3. Požadavky na úpravu portfolia

Z hlediska formátování a úpravy textu jsou na portfolio kladeny stejné požadavky jako pro psaní kvalifikačních prací na katedře biologie PF JU. V případě, že jsou do portfolia vkládány převzaté materiály, je nutné je vložit do nepovinné části portfolia a uvést správnou citaci zdroje. Pro citace je používána citační norma APA² (více viz Podklady pro psaní kvalifikačních prací na webu katedry biologie PF JU).

Text by měl být psán velikostí písma 12 b., s řádkováním 1,5. Preferovaným fontem jsou Arial, Calibri nebo Times New Roman. Jednotlivé materiály v portfoliu by měly být pro přehlednost očíslovány.

Portfolio zasílejte ke kontrole v elektronické podobě ve formátu PDF nebo DOC/DOCX nejpozději 14 dní před konáním státní závěrečné zkoušky. V případě, že je výsledný soubor³ větší než 10 MB, tak použijte cloudové uložení a zašlete pouze odkaz. Po kontrole a zaslání zpětné vazby je možné zpracovat případné připomínky či provést potřebné úpravy. Následně portfolio vytisknete a jeden výtisk přinesete přímo k státní závěrečné zkoušce. Výtisk může být pouze černobílý, v kroužkové vazbě či s listy vloženými do fólií. V případě, že by byla potřeba demonstrovat obsah portfolia v barevném provedení, tak bude komise mít k dispozici jeho elektronickou verzi. Ihned po proběhnutí státní závěrečné zkoušky bude předložený výtisk portfolia studentovi vrácen.

² Citační norma *American Psychological Association* (APA) – manuál pro správné tvoření je k dispozici například internetových stránkách Ústavu pedagogických věd FF MUNI: <https://pedagogika.phil.muni.cz/studium/citacni-norma-apa>

³ Není nezbytně nutné vytvářet jeden výsledný soubor. V případě, že bude portfolio tvořeno více soubory, tak je však nutné je přehledně seřadit, aby byla zřejmá logická struktura portfolia.



Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

4. Přílohy

4.1. Vzhled úvodní strany portfolia



Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice



Přírodovědecká
fakulta
Faculty
of Science

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

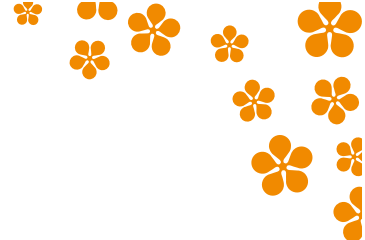
Pedagogická fakulta, Přírodovědecká fakulta

Absolventské portfolio

Jméno a příjmení

Aprobace

České Budějovice
Rok



4.2. Položky strukturovaného životopisu – vzor

Jméno a příjmení:

Datum narození*:

Místo narození*:

Bydliště*:

Kontakt*:

Studium:

rok – rok

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Přírodovědecká fakulta – Učitelství biologie pro střední školy

rok – rok

Gymnázium XY, České Budějovice

...

...

Pedagogická činnost:

...

Jiné dovednosti:

řidičské oprávnění

...

Jazyky:

anglický jazyk – pokročilá úroveň

německý jazyk – základní úroveň

...

Zájmy:

...

* hvězdičkou označené položky nejsou povinné, student se rozhodne, zda je v portfoliu chce uvést či nikoliv